П III 34

Примерак 12 филера

НОВА ПОШТА

„НОВА ПОШТА“ излази сваког дана ујутру, осим понедеоника и дана иза празника
Редакција и администрација: УЈВИДЕК, ОРСАГЗАСЛО ТЕР 6/I
Телефон: 39--39. // Пошт. фах 173
Чек. рачун код Пошт. штед. 18.254
Месечна претплата: 3.20 пенга, тромесечна: 9.20 пенга.

Год. III. Ујвидек, среда, 9 јун 1943 Број 127

Неуспео покушај искрцавања на италијанско острво Лампедузу

Италијани су потопили више чамаца за искрцавање и уништили трупе које су се искрцале

Према Черчилу, ускоро се очекују велике војне операције

Немачка Врховна команда саопштава:

На Источном фронту дан је прошао у миру. Ваздухопловство је у току ноћи са успехом бомбардовало једно индустријско насеље.

У источном делу Источног Мора поморске јединице запалиле су својим метцима једну совјетску оклопљену топовњачу.

Непријатељ је у понедељак покушао да заузме острво Лампедузу у Средоземном Мору. Италијанске посадне трупе одбиле су напад, потопиле неколико јединица за искрцавање, а уништиле непријатељске трупе које су се искрцале.

Брзи немачки борбени авиони извршили су напад са добрим успехом на једну непријатељску ваздухопловну базу у Тунису.

Оставка *чилеанске владе*

Буенос Ајрес, 8 јун. — (ДНБ). **У понедељак по подне сви чланови чилеанске владе поднели су оставку. Сви министри поступили су солидарно са министром унутрашњих дела Моралесом, који је већ у раним јутарњим часовима сасвим изненадно поднео оставку. Чилеански радио саопштио је да се шеф државе Риос — обзиром на непријатељства партија — решио на образовање неполитичке владе.**

ШЕФ АМЕРИЧКОГ ГЕНЕРАЛШТАБА ВРАТИО СЕ У АМЕРИКУ

Амстердам, 8 јун. — (ДНБ). **Према извештају британске обавештајне службе, генерал Џорџ Маршал, шеф штаба војске Сједињених Држава, вратио се у Сједињене Државе. Генерал је учествовао у саветовањима која је Черчил водио у Северној Африци.**

Осујећен покушај искрцавања на острво Лампедузу

Напад на англосаксонски конвој код Бона

Рим, 8 јун. (Стефани) — Италијански ратни извештај број 1109 доноси: Авиони бацачи торпеда у висини пристаништа Бон напали су један јако заштићен конвој. Том приликом запалили су један брод од 5000 тона и погодили још једну бродску јединицу.

Енглески покушаји искрцавања на острво Лампедузе наша одбрана је одлучно одбила и више непријатељских јединица потопила. Посада Пантелерије, која будним оком прати рад непријатељских извиђачара, оштетила је 6 непријатељских авиона. Даља 3 непријатељска авиона оборили су немачки ловци изнад острва. Непријатељски бомбардери извршили су напад на Месину као и на околину Трапанија и нанели знатне штете. Бројање жртава још је у току. Конгрејска авионска артилерија изнад Месине оборила је 1 а изнад Трапанија 4 авиона.

Инени:

Циљ турске политике је да осигура државни мир

Турски народ увек је спреман да одбрани безбедност земље

Анкара, 8 јун. (ДНБ) — Приликом отварања шесте велике скупштине турске републиканске странке одржао је у Анкари говор шеф државе Инени. Он је нарочито подвукао да је и у садашњем рату циљ турске политике да држави осигура мир. Међутим турски народ је и одлучан и спреман да увек одбрани безбедност државе ако то живот турског народа захтева, и тада ће за то употребити сва људска и материјална средства. Нико не може да прорекне како ће се и када ће се завршити светски рат. До завршетка пак и после тога Турска не може да предвиди развој који може наступити. На сваки начин протећи ће још много времена до коначног измирења, а тада ће се, пак, народи који располажу добронамерним и јаким живцима, међу њима и Турска, моћи рачунати међу јаке народе.

Појединости о покушају искрцавања на Лампедузу

Покушај су извели командоси

Берлин, 8 јун. (ДНБ) — Војни сарадник ДНБ-а пише о непријатељском нападу на Лампедузу. Војни кругови у немачкој престоници сматрају за велики успех италијанске одбране одбијање напада непријатељских авиона. То је био први покушај англосаксонског искрцавања на територију Италије и тај први покушај завршен је потпуним неуспехом захваљујући и способној одбрани. Као што се из до сада приспелих извештаја види, покушај искрцавања извршио је одред такозваних командоса, односно једна група чија јачина одговара једној чети. Једна чета командоса одговара јачини пет чета, а састоји се од војника нарочито обучених за искрцавање. Њихово наоружање је углавом аутоматски митраљез. Цео англосаксонски подухват трајао је свега неколико часова. Острво Лампедуза велико је 20 квадратних километара а лежи 200 километара јужно од Сицилије.

Војна влада у Аргентини

Аргентина жели искрену сарадњу са осталим америчким народима

Буенос Ајрес, 8 јун. (ДНБ) — У ствари нове реконструкције привремене владе саветовања која трају од недеље увече, а која су била прекинута само за неколико часова, завршена су. Под вођством генерала Рамиреза потпретседник владе и даље је остао Суеро. Иначе у влади је дошло до знатних промена. Чланови владе — изузев министра финансија — сви су војници. Нова влада дала је изјаву која саопштава да се Аргентина труди за искрену сарадњу са осталим америчким народима, а са другим државама, пак, жели да продужи политику неутралности. Аргентина неће трпети никакво мешање које долази споља. Аргентински народ све до сада се верно држао духа државног устава, на принципу владавине републиканског народног претставништва и од тога ни под најтежим околностима неће одустати.

ИЗЈАВА САУЧЕШЋА МАРШАЛА ГЕРИНГА ПОВОДОМ СМРТИ ГРОФА СЕЧЕЊИЈА

Будапешта, 8 јун. (МТИ) — Маршал Геринг, претседник Рајхстага, поводом смрти грофа Сечењи Берталана упутио је мађарском Горњем дому следећи телеграм:

У тешком губитку који је погодио мађарски Горњи дом смрћу грофа Сечењи Берталана, како у име немачког Рајха тако и у своје име изражавам најискреније саучешће. У име мађарског Горњег дома на телеграм је одговорио барон д-р Перењи Житмонд.

ЗАШТИТА УМЕТНИЧКИХ ПРЕДМЕТА У ФИРЕНЦИ

Рим, 8 јун. — (Стефани). Италијански министар просвете стигао је у Фиренцу и обишао радове на заштити уметничких предмета у граду од напада из ваздуха. Министар је разговарао са водећим властима града, које су изнели до сада учињене мере за очување уметничких предмета.

Тежак ваздушни напад јапанских авиона на Чунгкинг

Велике штете у Чунгкингу

Токио, 8 јуни. (Стефани) — Према обавештењу јапанских војних кругова, 5 и 6 јуна јапански авиони оборили су 4 америчка авиона над градом Ичанг.

Јапански авиони извршили су јак напад на војне циљеве Чунгкинга. У више таласа бачене су експлозивне и запаљиве бомбе на војне и индустриске квартове непријатељске кинеске престонице. Уништење је било велико. Неколико кинеских ловачких апарата, који су напали јапанске одреде Јапанци су оборили.

Борбе у Кини

Токио, 8 јун. — (Домеј). Чункиншке трупе у борбама које су у последње време вођене на разним местима провинције Шантунг изгубиле су око 30.000 људи. Јапанске трупе до сада су већ дошле до значајног плена.

Јединице јапанског ваздухопловства у сарадњи са сувоземним снагама обориле су у провинцијама Хунан и Хупех 17 непријатељских авиона а 22 уништили на земљи. Четири јапанска авиона намерно су се сручили на непријатељске циљеве. На бурманском фронту јапански авијатичари продужили су са нападима на источне делове Индије и уништили 40 непријатељских авиона. Тамо се 9 јапанских авиона бацило на непријатељске циљеве.

—oooIIooo—

ИЗМЕНА ПОРТУГАЛСКОГ КРИВИЧНОГ ЗАКОНА

Лисабон, 8 јун. (ДНБ) — Новим законом измењене су одредбе португалског кривичног закона које говоре о делима против безбедности државе. Нови закон сем увреде суверенитета, кажњава и дела саботаже која су уперена против народне безбедности. Министарски савет је овлашћен да одузме држављанство онима који се покажу недостојни да носе португалско име.

—#■#■#—

СУПРУГА ЧАНГ КАЈ ШЕКА ПУТУЈЕ У КАНАДУ

Лисабон, 8 јун. — (ДНБ). Енглеска обавештајна служба јавља да ће према изјави кинеског посланства у Отави супруга Чанг Кај Шека стићи у Отаву 15 јуна и да ће за време свога боравка одржати говор на седници парламента и Горњег дома у Отави.

—#■#■#—

9000 ФРАНЦУСКИХ РАТНИХ ЗАРОБЉЕНИКА ВРАЋА СЕ У ФРАНЦУСКУ

Париз, 8 јун. — (Интеринф). 9.000 ратних заробљеника вратиће се у домовину а у замену ће отићи француски радници у Немачку. Прва група ратних заробљеника 10 јуна стиже у Компиењ.

Кроз штампу

Немачки унутрашњи фронт

„Донауцајтунг“ пише: Када је 18 фебруара зимска криза на Источном фронту била на своме врхунцу, тада је д-р Гебелс у берлинској Спортској палати заиитао немачки народ: Да ли сте вољни да радите ако Вођа заповеди и 10, 12, 14 и 16 часова на дан? Да ли хоћете тотални рат? Људе и оружје на фронт! Ми Немци из у једном тренутку нисмо очајавали. Под енергичним вођством, какво данас има, немачки народ у прошлом рату не би био без енергије. Данашње вођство у судбоносној борби не може ништа да доведе у питање. Стотине хиљада радних људи били су ослобођени за службу на фронту, пошто је цела нација мобилисана. Производња оружја узела је огромне размере које нико није очекивао. То је био одговор нације на Стаљинград. Није било размишљања него уједињене одлучности против претеће страшне судбине. Цела производња повећана је у огромним размерама услед тога што је цео народ мобилисан за тотални рат. Шта је чудо тога јединственог успеха у унутрашњем фронту? Д-р Шпер је рекао да није само заслуга организаторних мера, пошто је немачка способност организације већ и до сада дала велике резултате. То не би било могуће спровести да немачки народ није са светом одлучношћу и гвозденом вољом започео титански посао. Ниједан немачки радник није хтео да заостане иза мртвог јунака код Стаљинграда. Воља немачког народа и снага рада претстављају чудо. Од Бискајског до Црног Мора, од Сицилије до севера стоји данас на целом европском континенту немачка радна снага насупрот бољшевичкој опасности. Са јако проширеним пољем индустриског рада преко целог европског континента и поред напада из ваздуха ми можемо одлично да се наоружавамо. Са индустриским потенцијалом целе Европе нама не може да импонира прича о продукцији Енглеске и Америке па макар и колико они производили. Немачки народ, свестан своје снаге, може своју радну способност још и да појача и потпуно у миру насупрот одлучујућим догађајима победом домаћег фронта — завршава чланак „Донауцајтунг“.

#

„Мађаршаг“ доноси интересантан чланак америчког листа „Јунајтед Стејтс Њус“ о ваздушном рату. Писац чланка узима за пример један напад енглеског ваздухопловства на западну Немачку. Од авиона који су кренули у напад није се вратио 31 апарат. По ваздухопловном стручњаку америчког листа, један четворомоторни бомбардер стаје 600.000 пенга. Према томе, одред од 600 авиона стаје 360 милиона пенга. Губитак од 31 авиона износи 21 милион пенга. Сем тога том приликом погине или падне у ропство и 200 авијатичара. Трошак обуке појединог пилота износи око 50.000 пенга. Ако узмемо просек од 25.000 за сваког авијатичара, значи губитак од 7 милиона пенга. Тој своти треба додати још пензије и отпремнине њиховим породицама. Бачени товар бомби стаје исто тако много новаца. Према приближном рачуну, једна бомба од 500 кила стаје 2.000 пенга, од 2.000 кила 7.000 пенга, а од 4.000 кила 12.000 пенга. Запаљиве бомбе много су скупље него разорне. Према томе, ако један бомбардер понесе 3.000 килограма бомби, тада товар који носе 600 авиона стаје 18 милиона пенга, тојест толико стаје један напад из ваздуха. Тој своти треба додати још и 3 милиона пенга погонског материјала. Наравно да има и разних „ситних трошкова“ који нису рачунати, те свакако — према америчком листу — један напад из ваздуха са 600 авиона стаје 50 милиона пенга.

#

„Ђорнале д'Италија“ пише: Цела фашистичка штампа истиче два момента из говора д-р Гебелса и Шпера: Јачина наоружања Осовине и најављене мере на англосаксонске ваздушне нападе. Лист подвлачи непоколебљиву веру сила Осовине да се боре до крајње победе и за спровођење те воље одговарајућим оружањем у садашњем моменту када европски рат долази у нову фазу. Англосаксонско војно вођство врши у вези с тим нападе из ваздуха на цивилно становништво, бапа летке и путем радија жели да сломи унутрашњи фронт. Непријатељ се нада да ће завадити Италију са Немачком. Сви ти покушаји су узалудни пошто је Осовина јединствена, челична и решена на борбу. „Ђорнале д'Италија радосно поздравља најављене противмере које ће у најскоријој будућности да спроведе колосална немачка Луфтвафе као одговор на нападе непријатеља. Чланак завршава коментарисање повора Шпера и Гебелса с тим да је Осовина мирна и чврсто решена чека вероватно догађаје који су у предспреми за даље интензивирање и развијање рата.

#

„Регели Мађарорсаг“ пише: У вези са говором министра претседника Лавала, иако је штампа пропратила говор без икаквог коментара, у Вилхелмштрасеу подвлаче да је Лавалов говор безусловно изазвао јако повољан утисак. Меродавни кругови нарочито су подвукли то да је говор био необично одређен са пиљем и без икаквог предомишљања. То се нарочито односи на изјаву Лавалову да Француска без обзира на друштвена питања треба да се укопча у немачку радну службу. Из Лавалове изјаве види се да се прикључује сасвим становишту да постоје искључиво само проблеми између сила Осовине и Француске а да не постоји немачко-француски проблем као и надаље да однос Француске и Осовине зависи од дела Француске које она треба да стави у службу сила Осовине.

БИОСКОП РАКОЦИ
ДАНАС
СЕРВУС ПЕТРЕ
(SZERVUSZ PÉTER)
Одличан мађарски шаљиви филм
Пагер Антал,
Шимор Ержи

Моментална ситуација је необично тешка и требало би много ставити на коцку, али поред свега тога очекују се велике операције

изјавио је Черчил у Доњем дому

Амстердам, 8 јун. ;ДНБ) — *Према извештају енглеске обавештајне службе, Черчил је у уторак у Доњем дому изјавио да је моментална ситуација необично тешка и да би требало ставити много на коцку, али да се поред свега тога очекују велике војне операције. Унапред не могу да прорекнем будућност. Искрено жалим — рекао је Черчил — што сам пре неколико дана услед великог посла и многог путовања дао изјаву да ћемо моћи да рачунамо са сјајним изгледима. Данас, пак, мислим да у данашњој ситуацији може бити говора само о пријатељству и лепшем изгледу.*

Черчил је поднео извештај о губицима у Северној Африци и према његовом излагању две британске армије од преласка триполитанске границе изгубиле су 37.000 мртвих, рањених и несталих војника. У току свога говора Черчил је истакао да у политичком и војном погледу између Велике Британије и Сједињених Држава влада најбољи и потпуни споразум. На завршетку свога говора о заједничким плановима, у главним цртама нагласио је задатак примене најжешћег насиља према непријатељу.

За последњих 100 дана над Средоземним Морем оборен је 1461 англоамерички авион

а над Пантелеријом 100

Рим, 8 јуни. (МТИ) — Према извештају »Пополо ди Рома«, италијанско—немачке противавионске батерије обориле су на ратишту Средоземног Мора за последњих 100 дана 1461 британско—амерички авион. Од тога две трећине били су вишемоторни апарати.

Према извештају »Месађера«, приликом 19 ваздушних напада за последњих 30 дана ваздушна одбрана на острву Пантелерији оборила је 100 непријатељских авиона.

КОНФЕРЕНЦИЈА ДИПЛОМАТА ЛАТИНСКЕ АМЕРИКЕ

Буенос Ајрес, 8 јун. — (НШТ) Дипломатски претставници држава латинске Америке у Буенос Ајресу водили су разговор у чилеанској амбасади у Буенос Ајресу. У аргентинској престоници сазнаје се да је предмет саветовања у вези са проучавањем ситуације која је настала образовањем нове аргентинске владе, односно већ завршеним револуционарним покретом. Детаљан извештај о конференцији није издат.

Вилхелмштрасе о ситуацији у Аргентини

Берлин, 8 јун. — (ДНБ). Са меродавног немачког места информативно се саопштава:

Ситуација у Аргентини се никако није расчистила и Вилхелмштрасе још увек са великим уздржавањем посматра политички став аргентинске владе. У Берлину се још увек са нарочитим интересовањем прати вест према којој енглески и амерички меродавни фактори желе да путем неких личности успоставе односе са члановима нове владе.

ЗАТИШЈЕ ПРЕД БУРУ

Шта намеравају Савезници?

Будапешта, 8 јун. (Телефоном) — Како »Ешти Мађарорсаг« пише, Черчил је пре неколико дана, једне ноћи пуне месечине, у арени Картагине поздравио и захвалио се војницима Прве британске армије и њиховим савезничким америчким војницима на ослобођењу Африке. Лондонска пропаганда објављује после алжирске конференције, чији је досадашњи једино видљиви резултат био споразум Жироа и де Гола, да ће бити и даљих великих војних операција. Енглеска штампе иде и даље од тога, нарочито »Тајмс«, и припрема енглеско јавно мњење да сада долази најтежи и најодлучнији део овога рата. С тим у вези подвлаче да ће Енглеска морати да да веће жртве, и то у много већој сразмери него што је поднела приликом Денкерка. Черчил се спрема да да изјаву. Што је најинтересантније, о комуникеу у Вашингтону, који је имао свега 22 речи, лондонска штампа не пише ништа него само о Стаљину. У вези писма које је носио Девис из Москве, Рузвелт је изјавио да је са одговором необично задовољан, а изјава Рузвелта дата штампи била је необично кратка, према томе и јако промишљена, за чега је претседник имао озбиљне разлоге.

Већ десет дана поставља се питање: да ли се у Алжиру врше предспреме за операције инвазије на Европу? Насупрот свему томе, у Берлину само указују на то да је тромесечна ратна продукција омогућила да цела немачка војна снага може мирно да сачека евентуални англосаксонски инвазиони напад.

Ово затишје пред буру хоће да доведу у везу и са Бенешевим путем у Москву исто као што је и био његов пут у Вашингтон. Бенеш је поново дао изјаву америчким новинарима, и то само толико да ће вашингтонске одлуке, када ускоро буду објављене, бити сензација у свету. Амерички листови пишу да је Бенешев задатак у Москви да расчисти питање повлачења граница средњоевропских држава и да подели совјетску бригу у погледу совјетских предлога о којима ће дати суд Лондон. Бенеш наводно иде са пуним овлашћењем у Москву и он ће дати Совјетима извесне гаранције од стране Енглеза и Американаца. Шта више, меродавни кругови изјавили су у Вашингтону да ће Бенеш протумачити Стаљину да ће Совјетска Унија са новим границама по овоме рату бити осигурана у погледу њеног интегритета од сваког евентуалног напада. Још се не зна тачно да ли је заиста Бенеш добио пуно опуномоћење Англосаксонаца да у њихово име чини обећања и да даје савете у Кремљу, јер пропаганда ипак нешто и скрива, а ми треба да знамо какве карте меша Бенеш, каже »Ешти Мађарорсаг«.

Рузвелт је примио јуче 360 учесника конференције за исхрану која је одржана у Хотспрингсу, и подвукао је опет спровођење у живот Атлантске карте.

Стаљин до сада још није усвојио Рузвелтов план Атлантске карте о уређењу света, а Бенеш зато путује у Москву да изврши то што до сада Англосаксонцима није успело и због чега се светска ситуација не може прегледати.

Док је јапански посланик за време саветовања са Молотовим безусловно напоменуо питање захтева Англосаксонаца за уступање ваздухопловних база у далеком Сибиру за евентуални напад из ваздуха на Јапан, може се мислити да Совјетска Русија са продужењем своје досадање политике према Јапану држи Англосаксонце у шаху, а ако је тако онда је узалудан Бенешов пут. Питање је да ли Стаљин чека баш Бенеша да би уредио све па да Англосаксонци ступе на тло Европе. Совјетима је само једно хитно: нека Англо-Американци одмах нападну; не само да обећавају него и да остваре други фронт, а да се не позивају на никакве ваздушне нападе јер се Луфтвафе стално и сваки дан појављује са хиљадама и хиљадама бомбардера и товарима бомби на линијама за снабдевање совјетских трупа, а другог фронта нема нигде. Европа према томе чека од Лондона најављени други фронт, али догод други фронт не буде успостављен, Кремљ неће дозволити да се виде његови планови, завршава „Ешти Мађарорсаг".

—#■#■#—

Према »Њујорк Тајмсу« у Тихом Океану могу се очекивати још дуге борбе

Заузеће острва Ату трајало је дуже него што су Американци очекивали

Стокхолм, 8 јун. — (ДНБ). Према чланку „Њујорк Тајмса", заузеће острва Ату трајало је много дуже времена него што су се у америчким круговима надали. Лист констатује и то да група Алеутских Острва није толико подесна даска за отскок у циљу напада на Јапан.

Чланак на крају из борби на острву Ату изводи закључак да се на тихом Океану могу очекивати још борбе које ће дуго трајати.

—o—

Берлин о ситуацији на Источном фронту

Берлин, 8 јун. — (НШТ). Приликом отпочињања нових напада у суботу у простору кубанског мостобрана, црвени су употребили нове методе и према најновијим немачким извештајима са фронта ови нови методи захтевали су ванредне жртве од нападача.

Приликом напада отпочетих западно и северозападно од Кримскаје у суботу црвени нису истурили напред тенковске одреде, већ су их више држали у позадини. Овај нов метод, међутим, није омогућио да спроведу постављен циљ, продор, и њихови крвави губици били су релативно много већи него приликом ранијих сличних напада. Совјети су у тенковима нешто мање изгубили. У току борби иницијатива је променљиво била у совјетским, односно немачким рукама, али је на крају уништено 30 совјетских тенкова. Борбе су продужене до касно у ноћ и најзад је успело одбити црвене на целој линији. Према саопштењу са обавештеног немачког места са гледишта опште оцене нових борби заслужује пажњу да су Совјети бацили у борбу мање снаге од уобичајених. И број убачених совјетских тенкова и борбених авиона био је много мањи од обичног.

У току ваздушних борби од суботе црвени су изгубили 76 авиона, док су насупрот томе губици немачких авиона износили свега 2 апарата. Са немачке стране се наглашава да тенкови као и ваздушне снаге које се боре заједно код кубанског мостобрана и на целом јужном фронту потпуно сигурно господаре ваздушним простором.

Код Велиша, који лежи североисточно од Смоленска, совјетски напади, понављани отприлике од пре једне недеље, ослабили су, а да нису постигли неки резултат вредан помена. Црвени су из дана у дан покушавали да пробију тамошњи немачки сектор фронта. Немачки гренадири, ловци пионирски војници и артилерци одбили су сваки совјетски покушај. У вези са оценом тамошњег положаја, у немачким војним круговима мисле да су црвени, пошто су изгубили релативно много тенкова и уништено им је скоро потпуно 3 стрељачка пука, 4 јуна макар и привремено обуставили противнападе.

ЈАПАНЦИ ПОПРАВЉАЈУ ПОТОПЉЕНЕ БРОДОВЕ КОЈЕ СУ ИЗВУКЛИ ИЗ МОРА

Токио, 8 јун. — (Стефани). Хајнан Такахаши, директор друштва „Окада", изјавио је да се међу непријатељским бродовима потопљеним у јужном делу Тихог Океана налази много британских, америчких и холандских бојних бродова као и много трговачких бродова. Директор је даље изјавио да су успели пронаћи костуре бојних бродова „Репјулз" од 32.000 тона и „Принс оф Велс" од 35.000 тона. Он је изјавио да ће се пронађени потопљени бродови одмах поправити и ставити у службу под јапанском заставом.

Аустралија ће убудуће добити већу војну помоћ

изјавио је претседник аустралијанске владе Кертин

Сиднеј, 8 јун. (НШТ) — Министар претседник Кертин одржао је у недељу говор на збору радничке партије у Новом Јужном Велсу, у којем је између осталог изјавио да су на англосаксонској конференцији у Вашингтону дата разна обећања у смислу којих ће Аустралија убудуће добити већу војну помоћ. Тренутно ситуација ни изблиза није задовољавајућа — рекао је Кертин. Ваздухопловство саме Аустралије још увек је веће него амерички ваздухопловни корпус који је послат као помоћ. И убудуће је појачање ваздухопловства које стационира у Аустралији најважнији задатак. Јапанци располажу у полукругу базама око Аустралије, од групе острва Холандске Индије све до Соломонских Острва, и њихова снага је стално у појачању. Јапанско војно вођство увек је у могућности да баци главнину тамо где му се свиђа. У току вашингтонских разговора све је ово узето у обзир и најзад су схватили да је хитно потребно покретање великог напада против Јапанаца.

РАЗМЕНА ИТАЛИЈАНСКО-АНГЛО-АМЕРИЧКИХ ЗАРОБЉЕНИКА

Александрија, 8 јун. (НШТ) — У недељу је у Александрију стигло из италијанског ропства 374 Енглеза и Американца. На њихово место послаће се италијански заробљеници. То је била последња измена заробљеника у смислу енглеско-италијанског споразума о замени заробљених. Споразум истиче 6 јуна.

СИКОРСКИ У ИРАНУ

Берн, 8 јун. — (БТ). У вези са посетом генерала Сикорског, коју је учинио слободним пољским трупама које се налазе у Ирану, према саопштењу једног швајцарског листа, Сикорски је са савезничким командантима у Ирану и Ираку претресао улогу коју ће пољским слободним трупама припасти у будућности.

ПОПИС СТОКЕ У ИТАЛИЈИ

Рим, 8 јун. — (Стефани). Италијанско министарство за пољопривреду наредило је да се до 20 јула 1943 изврши попис стоке. Попис стоке врши се стога да би се добили потребни подаци у погледу организација јавног снабдевања.

У будуће ће се заштити здравља индустријског радништва поклонити већа пажња

Будапешта, 8 јун. (МТИ) — Индустријска секција здравственог одбора Удружење за унапређење здравља одржало је у понедељак седницу, којој су присуствовали краљевска принцеза Ана и министар трговине и индустрије Борнемиса Геза. После уводних речи претседника, принцеза Ана одржала је говор и нагласила да ће се убудуће још у знатној мери појачати заштита здравља индустриског радништва. После ње одржао је говор министар Борнемиса. Он је у свом говору углавном изнео оне важне социјалне задатке који владу очекују за време и после овога рата. Потребно је да се у рату заморено и много запослено Мађарство појача. Мађарска влада и мађарско друштво чини врло велике напоре на пољу унапређења ратне социјалне политике. У том погледу ми смо често предухитрили богатије и моћније народе, стварајући такве установе које су биле позване да побољшају социјално стање радништва. У нашој социјалној политици нарочито је важно да се обрати пажња здравственој служби на пољу индустрије. На крају свога говора Министар је позвао одбор да га, у вези са својим радом, посећује чешће јер је његова делатност важна са гледишта социјалне политике.

Италијанске школе у Мађарској

У циљу развитка што присније сарадње између Италије и Мађарске основан је 1935 године у Будапешти редован течај италијанског језика. Мађарска влада дала је 1939 године дозволу са истим правима италијанским школама која уживају и мађарске. Исто тој учинила је италијанска влада, те дипломе важе како у Италији тако и у Мађарској. Ђаци могу из једне школе да прелазе и уписују се у следеће разреде. Те школе су: Забавиште и М. кр. основна школа у Будапешти, Сегфи ул. бр. 3. Уписивање се врши: у основну школу — до 6-ог септембра (деца која су навршила 6-ту годину; У забавиште — деца која немају 6 година). Учење се надопуњава специјалним васпитањем, као и разним представама, ритмичким играма и мачевањем. Школска ординација снабдевена је најмодернијим инструментима, као и кварц лампом.

Једина средња школа је Краљевски научни лицеј. После завршног испита омогућен је упис било на који факултет универзитета у Мађарској и Италији.

После свршене Кр. више трговачке академије абитуријент се може уписати на трговачки универзитет. Наставу обављају италијански професори. Мађарски језик, историју, земљопис и књижевност предају мађарски професори на мађарском језику.

Ученици узимају учешћа у вежбама »Виле«, италијанској организацији сличној организацији Левенте. Деца ратних сирочади овога рата не плаћају школарину, а књиге и остали прибор добиће бесплатно. Сем тога, ученик који покаже одличан резултат у учењу и одлично владање награђује се износом од 300 пенга. Уписи почињу 1 јуна. Поближа обавештења даје Италијански културни институт у Ујвидеку, Булевар Хорти Миклош бр. 8 (Административна палата).

Проглас генералног секретара фашистичке партије

Рим, 8 јун. (ДНБ) — Генерални секретар Фашистичке партије Скорца у окружници упућеној свим водећим људима партије нагласио је да се у садањој ситуацији сви чиновници, поглавито они који живе у областима изложеним ваздушним нападима, сматрају војницима који се боре на ратишту. Свако ко за време ваздушних напада или других непријатељских акција не буде вршио своју службену дужност, излаже се моменталном искључењу из фашистичке партије.

Искључење из фашистичке партије

Рим, 8 јун. (МТИ) — Како јутарњи листови од уторника саопштавају, генерални секретар Фашистичке партије на основу § 31 партиског устава изрекао је врло тешке дисциплинске казне. Према одредбама генералног секретара из партије су искључена два лица. а тројици је одузето чланство у партији, док су два фашисте укорена. Казне су изречене делимично због угрожавања поретка јавне исхране, а делимично због начина живота који не доликује данашњим временима, а делимично, пак, због разних недисциплинованости.

Из фашистичке партије искључен је Телх Марио, шеф одељења Министарства за размену робе и саобраћаја, јер је посетом забавних локала и сала за игру дао видног доказа да је дошао до неоправдане користи и није разумео какве су фашистичке обавезе у садањем тренутку.

Суд за заштиту државе осудио је на 8 година затвора и 20.000 лира новчане казне два чиновника напуљске апровизације зато што су се бавили продајом карата за намирнице. И њиховим саучесницима изречене су тешке казне.

Ред уписивања у основне школе на територији града Ујвидека за 1943-44 школску годину

(Свршетак)

У школу Апоњи Алберта уписују се дечаци, а у женски манастир девојчице из следећих улица:

Алексаи, Алфелди, Андраши, Апоњи, Арањ Јаноша, Балаша Балинт, Балатон, Д-р Бардоши Ласло, Белди, Берчењи Миклош, Бетовен, Болдог Маргит, Гр. Ђано, Корвин-тер, Гр. Чаки Иштван, Черкес, Далноки Верош Лајош, Даниел, Деак Ференц ут, Делвидека, Дунапарт, Еледи, Ержебет тер, Есе Тамаш, Фазекаш, Флат Вилмош, Габор Арон, Гете, Грчко-школска, Геринг, Ђар, Ђерђеи, Ђери, Рибљи трг, Хитлер Адолф, Хонвед, Хорти Миклош, Хуба, Ипар, Јокаи Мор, Калвин, Кашаи, Кечкемети, Кешмарки, Кираљ-хаго, Комароми, Кошут Лајош, Костолањи Деже, Крамер Шандор, Кереш, Лазар, Ленау, Левенте, Лутер Мартон тер, Мадач Имре, Мајлат пишпек, Мункаш, Мусолини, Њитра, Орсагзасло тер, Пешта, Петефи Шандор, Поша Лајош, Пожоњи, Пумер Шандор, Пишпек, Шите, Сент Гелерт, Сент Ласло тер, Сент Миклош, Синњеи Мерше, Талтош, Таш, Гр. Телеки Пал, Темплом улица и порта, Тиноди Лантош, Шебешћен, Томпа Михаљ, Тренчењи, Вак Бојан, Вам, Веленцеи, Вербеци Иштван, Витез Мајор, Верешкерестут, Верешмарти, Запоља, Зентаи, Змај Јовановићева и Зрињи Илона.

Основне школе са немачким наставним језиком. Кварт државне основне школе Рокуш — дечаци и девојчице: Акацфа, Алкотмањ, Бачка, Балаша, Бања, Барош Габор, Батори М., Бечи, Бем, Бочкаи И., Болдог Маргит, Пољаи Фаркаш, Ботонд, Д-р Брезовски, Делвидеки, Епреш, Ердељи, Ержебет тер, Фадрус Јанош, Фат Ференц, Фелвидеки, Фитехаз, Футаки ут, Гембеш Ђула, Ђар, Ђенђвираг, Ђери, Хаднађ, Халас, Хуба, Хуњади, Хусар, Иглои, Ипар, Ишкола, Каменицаи, Капистран, Кашаи, Катона, Кертес, Кинижи, Комароми, Корхаз, Келчеи, Кењек, Кењвеш Калман, Кереши Ч. Шандор, Лехел, Лилиом, Лиман, Левес, Лутер, Мађар, Мајлат, Мађаш кираљ, Мештер, Миксат Калман, Мушкатли, Мора Ференц Мункачи, Милер Ђула, Магдолна, Марна, Нађ Лајош, Обермилер, Оргона, Патирта, Пазмањ Петер, Пешти, Петефи Шандор, Пошта, Пожоњи, II. Ракоци Ференц, Рожа, Шаш, Шелб Ђула, Шилер, Гр. Сечењи, Сегфи, Сент Ержебет, Сент Имре, Сент Иштван, Сиглигети Еде, Силађи Ержебет, Сонди, Сич Имре, Тавас, Тиноди, Гр. Тиса Иштван, Гр. Тиса Калман, Толди Миклош, Тот Баги, Телђфа, Терчвари, Тулипан, Турул, Вади, Вајдахуњи, Вак Бојан, Вашар, Вашут, Д-р Вилт Вилмош, Вираг, Витез, Зрињи Илона, Жигмонд кираљ.

Немачки школски обвезници, који не станују у наведеним улицама дужни су да се упишу у државну основну школу на Буза теру.

Државне школе са српским наставним језиком.

Кварт основне школе иза канала — дечаци и девојчице: Бадачоњи, Бајза, Цегледи, Чаторна, Чересње, Дугонич, Харшфа, Холо, Каћа Калман, Клиса, Латорца, Међ, Мезе, Немзеткези ут, Олах, Рет, Шанц, Шопрони, Слана Бара, Татар, Темеши, Топољаи, Тордаи, Техетем, Терек, Темерински ут и капија, Унгвари.

Српски ученици, који не станују у наведеним улицама, нека се упишу у једну од државних основних школа у Алмашкој улици, на Буза теру или Сент Јанош теру, већ према томе која им је школа најближа.

Словачки ученици нека се уписују у основну школу на Сент Јанош теру.

Ујвидек, 5 јуна 1943.

(М. П.)

Д-р Фекете Тибор, с. р.
просветни секретар
шеф првостепене просветне експозитуре

— **Позив појединих годишта војних обвезника у Шведској.** ДНБ јавља из Стокхолма: шведски радио саопштио је у недељу увече, да је министарство војске позвало појединa годишта шведских војних обвезника. У саопштењу се наглашава да ови позиви не значе да се војно политичка ситуација Шведске заоштрила. Жеља надлежних је била да утврде какав ће резултат имати у практичном животу позив војних обвезника преко радиа.

Вести

СРЕДА, 9 ЈУН 1943

— **Повратак великог жупана Сабадке.** Велики жупан Сабадке г. д-р Рек Андор, који је био недељу дана отсутан, вратио се са свога пута и наступио на своју дужност.

— **Народни посланици Сабадке г. г. д-р Богнер Јожеф, Војнић Ђула и Калмар Тихамер били су у недељу у Бајмоку где су присуствовали широј конференцији владине странке. Они су изнели у својим говорима смернице владине унутрашње и спољне политике.**

— **Бискуп г. Људевит Будановић** допутовао је недавно у Сабадку, након две године осуства, да обиђе своју болесну сестру и да посвршава своје личне послове. Он је отсео у жупном двору св. Терезије.

— **Државни секретар Барцаи одржао је говор о стању мађарске пољопривреде.** У Елеку је одржана одборска седница МЕП-а којој је присуствовао и државни секретар министарства пољопривреде д-р Барцаи Јанош. Он се у свом говору позабавио стањем пољопривреде и између осталог рекао и ово: „Добро нам је познато да се привредни живот не може наредбама кочити, а и не сме. Наредбе које се издају изискују од нас у многим случајевима одрицање и пожртвовање што одговара данашњим ванредним приликама". У даљем излагању, државни секретар навео је да Министарство пољопривреде чини све да се пољопривредна производња и квалитативно побољша.

— **Постављење учитеља у Сабадки.** Министар просвете поставио је у Бачкој редовне учитеље. Постављени су за сталне редовне учитеље у Сабадки досадашњи привремени учитељи: Арато Лајош у Шебешићу, Барањи Каталин, Марија супруга Лајоша Деметера, Ибоља Кинчеш, Петер Тари, Аранка Зоркоци, из Сабадке и Етела Пап из Келебије.

— **Пуковски дан у Сабадки.** Бивши 86 заједнички пешадиски пук у недељу је на свечан начин прославио свој пуковски дан. Пре подне у 9 часова одржано је благодарење у цркви св. Фрање коме је присуствовао и градски начелник г. д-р Велђи Јанош као и велики број виших официра са стране.

— **У великим висинама атмосфере влада незапамћена врућина.** Људи обично мисле да у вишим слојевима атмосфере температура нагло опада и да у већој висини настаје мраз. Француски часопис »Акси« објављује изјаву једног немачког научника који на пољу астрофизике врши безбројне опите, и који је помоћу балона утврдио да хладноћа у атмосфери траје само од извесне висине. Тачним рачунањем констатовао је да у висини од 12.000 метара влада топлота од 70 степени а после се повећава. У висини од 230 километара, што одговара размаку између Будапеште и Њиређхазе, топлота се повисује на 230 степени.

— Освећење државне заставе и споменика палим херојима у Бачкерестуру. Шестог јуна у Бачкерестуру је под покровитељством великог жупана г. д-р Леа Деака, уз учешће многобројног грађанства, извршено освећење државне заставе, откривање споменика палим херојима из првог светског рата као и предаја дипломе почасног грађанина великом жупану г. д-р Лео Деаку. Свечаност је почела у 8 сати дочеком високих гостију, на чијем се челу налазио сам жупан. Пред спомеником је г. жупана поздравио кратким говором Сабадош Денеш претседник општине. После тога је велики жупан са пратњом присуствовао служби божјој. После службе божје свечаност је настављена пред спомеником, где је извршено полагање венаца и смотра месних левенти. На крају је одржана у општинској сали свечана седница на којој је предана диплома почасног грађанина г. д-р Лео Деаку, на којој се он захвалио топлим и срдачним речима. На крају је одржан свечани банкет, а после њега игранка.

Е. П.

— Пољопривредна изложба у Зенти приредиће се од 22 августа. У Зенти је изабран нарочити одбор за припремање ове изложбе. На челу одбора налази се познати поседник Рудић Елек.

— Због недозвољеног преноса валуте преко границе — 50 пенга новчане казне. Јуче је у Сремском суду расправљан случај Хосподарски Јаноша, двовласника, који је, као што је „Нова пошта" јавила, хтео да пређе у Срем. Када су га финансиске власти запитали да ли има код себе пенга, одговорио је да има свега 2 пенга. Приликом личног претреса код њега је, међутим, пронађено 690 пенга готовог новца. Суд га је осудио на 50 пенга новчане казне, за случај ненаплативости ова се казна претвара у 10 дана затвора, а 690 пенга које је хтео да пренесе конфисковано је.

— У Италији се интензивно врши изградња железничких пруга. Како се из Рима јавља, у Италији се упркос ратним тешкоћама плански изводи изградња железничких пруга. Издаци предвиђени за изградњу железничких пруга у државном буџету износе сада 130 милиона лира. Постоји план да се у блиској будућности реши питање железничког саобраћаја између важних италијанских економских центара, као што су Рим, Савона, Александрија, Торино, Чивитавекија, Брешчија и Трст.

— Поглавник Павелић упутио поздравни телеграм Папи поводом његовог имендана. Папа се топло захвалио Павелићу на израженим жељама. — Поводом недеље Црвеног крста у Загребу ће се издати специјалне марке Црвеног крста за поштански промет. — У свима хрватским градовима основане су државне радионице обуће у којима се без карте стављају полуђонови и исправљају штикле за 200 куна на мушким ципелама, а на женским и дечјим јевтиније. — У року од три месеца извршиће се електрификација Горње Стубице. У истом месту изградиће се фабрика за конзервисање и прераду воћа. — У Дубровнику су рибари имали сретан петак. Уловили су један вагон рибе, што значи рекорд у јужној Далмацији. — У Мостару и у целој Херцеговини изграђују се тзв. водне постаје у којима ће се резервисати вода за лето, па ће се из њих натапати земљиште за време суше, која је досада наносила огромне штете усевима.

— Шведски краљ Густав прославиће свој 85-ти рођендан. Шведски краљ Густав прославиће 16 јуна на свечан начин свој 85-ти рођендан. У вези с тим шведска пошта ће издати јубиларне поштанске марке.

— Два малолетна циганина ухваћена за време џепарења. Последњих дана стигло је полицији више пријава против непознатих џепароша, који су највише оперисали пред биоскопима, црквама и осталим местима где има много публике. — У недељу по подне ухваћена су два малолетна Циганина у моменту када су у Паповој посластичарници хтели извући новчаник из џепа једном ученику. Они су на саслушању признали да су то већ више пута радили и да су на тај начин долазили до новаца и карата за намирнице. Биће предати државном тужиоштву.

— Непознати крадљивци украли одела у вредности 300 пенга. За време док је Пајкерт Реже, Чаба улица 15, био отсутан из свога стана, непознати крадљивци увукли су се унутра и однели разног одела у вредности 300 пенга. Пајкерт је крађу пријавио полицији која је повела истрагу.

— Циганка ухваћена на делу. Јуче рано изјутра ухваћене су две Циганке када су помоћу калауза ушле у кућу у Мађар улици бр. 28. У претсобљу стана спаковале су одела и неке ситнице, с намером да их однесу. Када је власник стана чуо разговор, ушао је у претсобље. Циганке су тада хтеле побећи, али су ухваћене и предате полицији, која ће их после саслушања предати државном тужиоштву.

— Десет пенга новчане казне због нехата. Крајем прошлог месеца, као што је „Нова пошта" јавила, у Сечењијевој улици бр. 84 избио је пожар. Пожар је избио у сушници за сушење меса. Том приликом није начињена већа штета. Јуче су пред судом одговарали због нехата Гестлер Михаљ и његова жена. Сремски суд их је осудио на 10 пенга новчане казне.

— Упис у женску гимназију у Сабадки одржаће се 12 јуна. Уписнина за одличне ученице износи свега 12.80, а за остале ученице 15.30 пенга.

— Огромно интересовање за Каради Катарину у Сабадки. Позната мађарска филмска звезда Каради Каталин проводи свој одмор на Палићу у Хартмановој вили. Она ће остати око три недеље на Палићу у жељи да што више — поцрни! У вези са даном књига Карадијева се појавила пред многобројним обожаватељима. Она је давала аутограме у шатри Непкера где су јој приредили бурне манифестације. Искупила се сва омладина да поздрави популарну филмску звезду. У суботу и у недељу бавио се у Сабадки односно на Палићу и првак мађарског филма, уметник г. Јавор Пал, који је гостовао у Градском позоришту, а како се сазнаје у среду долази у Сабадку позната филмска дива Селецки Зита.

— Експлозија бомби у једној данској фабрици. У фабрици цемента у Алборгу експлодирале су четири бомбе. Већи део машинског уређаја је разнесен.

— Судске пресуде у Сабадки. Рихтер Ержебет из Бајмока отишла је прошле године у Немачку без пасоша, па се вратила са мађарским пасошем. Суд ју је осудио због илегалног прелаза границе са 30 пенга новчане казне. — Кажњена је због покушаја преваре Лидија супруга Бакош Јожефа из Бачкошутфалве, сада становник Куле, коју је починила тиме што је кућу коју је купила у заједници са мужем од Мехеш Јожефа преписала само на своје име, а Мехеш је на то пристао. Она је осуђена на 2 месеца условно, а Мехеш на месец дана условно. Пресуда је правомоћна.

— Прослава „Дана шведске заставе". Како ДНБ из Стокхолма јавља, у недељу је у целој Шведској на свечан начин прослављен „Дан шведске заставе". Приликом свечаности приређених у Стокхолму присуствовале су све јединице војне снаге на челу са краљем Густавом, који је том приликом многим шведским организацијама предао заставе.

— У Турској воде тешку борбу против пегавог тифуса. Према обавештењима „Донауцајтунга" из Турске, избијање пегавог тифуса задаје много бриге турским властима. Од 1 јуна забележено је у Анкари 105, а у Цариграду 395 случајева оболења од пегавог тифуса. Власти су наредиле опште пелцовање, али је то немогуће спровести јер постоји велика оскудица у серуму за пелцовање.

— На београдском универзитету образоване формације за одржавање реда. На београдском универзитету образоване су формације за одржавање реда како би се спречили иступи и причињавање штете. Чланови формације имају права да легитимишу свако лице које жели да уђе у зграду универзитета и да спречи у томе оне који нису овлашћени за посету универзитета. Као што је познато, у последње време београдски универзитет био је често поприште разних испада и скоро сваког дана се штетила његова имовина.

— Завршен рад међународне конференције обућара у Братислави. Јуче је у Братислави завршена међународна конференција обућарских стручњака у Братислави. Претседник међународног средишта занатлија Пијетро Гацоти у свом говору изнео је резиме свију реферата, који су изнети пред конференцију, и истакао да су обућари на пољу ратног обућарског заната постигли одличне резултате.

— Телевизиски опити између Шведске и Америке. Између Шведске и Америке успостављена је експериментална телевизиона служба, која је веома успела. Неколико успелих снимака објавила је штампа.

— У близини Мадрида пронађени цртежи из прастарог доба. У близини шпанског села Регерила, удаљеног 70 километара од Мадрида, на зидовима једне пећине пронађени су занимљиви цртежи из прастарог доба. Ови цртежи су израђени уметничком руком и претстављају разне животиње: слонове, биволе, ирвасе итд. Према мишљењу стручњака ови цртежи су стари више од 20.000 година.

— Предавање о радничким питањима у Ујвидеку. Савез за заштиту радништва и народно здравље са седиштем у Будапешти бави се научним испитивањем заштите радника и пропагирањем институција за добробит радника. Савез ради на решењу свих питања и у томе циљу одржава предавања и по унутрашњости. Предавања која је до сада Савез одржао имала су великог успеха те ће се сада иста предавања одржати и у Ујвидеку од 18 до 20 јуна, у сали Високе источне трговачке академије. Том приликом држаће предавања референти радничких питања и управљачи великих предузећа као и управни чиновници и лекари. Тих дана боравиће у Ујвидеку д-р Донат Ђерђ, народни посланик, претседник Савеза, и велики жупан г. д-р Деак. Говориће и д-р Морвај Андре, заменик градоначелника Будапеште, професор универзитета д-р Ковач Ференц, члан Горњег дома Крамер Ђула, Суковати Имре, саветник министарства, д-р Палош Карољ, градски културни саветник, д-р Тахи Иштван, професор Високе источне трговачке школе и много друге угледне личности.

— Норвешки одгајивачи крзна траже повишење цена за лисичију длаку. Савез норвешких одгајивача крзна обратио се молбом министарству пољопривреде у којој тражи повишење цена лисичијој длаци, како би се на тај начин дао јачи потстрек за скупљање лисичије длаке.

— Финска школа за коју се 30 година није знало. У селу Кашкинену, у западној Финској, већ 30 година постоји основна школа, о којој просветне власти све до скора нису имале појма. Што је до открића ове школе дошло, може се приписати жалби које је општинско поглаварство Кашкинена поднело претпостављеним властима ради повишења помоћи школи.

— Грчке власти дају бесплатно лекове против маларије сиромашном становништву. Према вестима из Атине, грчки Министар за народно здравље поднео је недавно реферат да је расподела кинина, атебрина, плазмина, као и других лекова за сузбијање маларије почело на територији целе земље. Те лекове добијаће сиромашно становништво бесплатно.

— Изложба бродарских географских карата у Стокхолму. Пре 300 година стварена је прва шведска бродарска географска карта у Стокхолму, која приказује околину Балтичког Мора. Поводом 300-огодишњице ове чувене географске карте приређује се у Стокхолму изложба у оквиру које ће се приказати целокупан развитак шведских бродарских географских карата.

— И у Јапану ће се одгајивати плута. После дугогодишњих опита, јапанска државна шумска управа у Осаки успела је да одгаји нову врсту плуте која одлично подноси јапанску климу. На основу ових повољних истраживања, заинтересоване индустриске гране решиле су тада да створе веће плантаже за одгајивање плуте.

— У Америци сурвала се у провалију жичана железница — 19 мртвих. На западном пропланку једне од највећих америчких планина Кордиљера, са висине од 5.000 метара, сурвала се жичана железница у провалију и том приликом дошло је до тешке катастрофе. Композиција воза пала је у непроходну прашуму и том приликом изгубило је животе 19 путника.

НАШЕ СЕЛО

Заштита од мува у пролеће

Још се често, нажалост, сматра да је борба против мува узалудна ствар. Бестрага их растерати не можемо ни у соби, ни у кухињи, ни у стајама; али их можемо десетковати ако се благовремено од њих штитимо. А баш о томе се води мало брига.

У првоме реду морамо ластама, тим неуморним утамањивачима мува, дати прилике да своја гнезда граде под кровом, у доксату, или у стаји. За то треба пре свега неколико места с водом и гомилица иловиште земље, да би ласте имале у близини потребнога материјала за изградњу гнезда; онда ће се сигурно ту угнездити. Да бисмо им олакшали рад, можемо поставити још и уске дашчице за градњу. Бодљикавом жицом спречићемо да се мачке успентрају до гнезда.

Од мува у штали бранимо се проветравањем и чешћим кречењем таванице и зидова кречним млеком, којем додамо око 2% крезола. Тиме пре свега уништавамо мувина легла. Замазивање прозора плавом бојом просуђује се различито. Право плаво стакло је зацело најбоље, али се данас не може добити. Узмимо, дакле, неколико пакетића плаветнила за рубље, па то замешајмо у кречно млеко, и том кашом премажимо прозорска окна (у положеном, не усправном положају). Окна намажимо с обе стране. За прозоре који су на сунчаној страни штале изаберимо угасито плаветнило но оно са побочне стране штале. Засењивање сунчане светлости стоји нимало не шкоди, напротив плава, бљага светлост унапређује њихово здравље, док животну снагу мува директно спутава. Препоручује се стога и за кречење стајских зидова употребљавати кречно млеко са нешто плаветнила, а додати и нешто стипсе, која спречава да се муве одржавају на површини зидова. Да би се мувина легла бар делимично утамањивала, посипајмо ђубришта и компоништа почешће карбитом.

По кухињама и јестичарама (шпајзовима) постављајмо окна са газом, и стављајмо на прозорске полице плитке посуде са нешто ослађеним мршавим млеком, помешаним са формалином. Добро је употребљавати за утамањивање мува и флит, као и слична средства. Ако мувама не дамо мира, онда ћемо се тих досадних инсеката, који су уз то још и преносиоци разних болести, највећим делом ослободити.

Ш.

ЈЕДНО ЈАЈЕ — 7000 ПЕНГА!

Једна ретка птица северних крајева, која је у изумирању, снела је најскупље јаје на свету, од којих се укупно налази данас у рукама скупљача свега седамдесет комада. Јаје је повелико — двапут толико као пачје. Сада је такво једно јаје продато на лондонској дражби реткости. Исклична цена била је хиљадучетиристотине пенга, но за неколико минута подигнута је на — 7000 пенга. »Кајгана« од таквих јаја бесумње би стајала скупље од оне Светога Петра. Занимљиво је још да птица овог дрнoберзијански скупог јајета није црна, као што би се могло претпоставити.

У ЗОМБОРУ огласе
за „НОВУ ПОШТУ“ прима
Г. Радомир Душанић
наш главни заступник, Витез ул. 5

Један амерички бакалин бори се против црне берзе у Ирану

Данас Персијом влада седам људи

Не ради се ни о младом шаху Пахлевију, који је 1941, у старости 21 године, наследио свога оца, који је свргнут са престола и одведен на острво Света Јелена, ни о његовом министру-претседнику Али Сохелјиу.

Седам људи који владају Персијом, која је данас пола под совјетском а пола под британском окупацијом, су седам америчких »саветодаваца« које је у Иран послала америчка влада, а плаћа их иранска влада.

Први се зове Џозеф Шериден. То је један милионар, пореклом из Калифорније. Он је за последњих 20 година био један од највећих трговаца у Каиру. Његов задатак је да се бави снабдевањем земље.

Џозеф Шериден дошао је на идеју да купи жито по 150 долара и да га прода пекарима по 50 долара од тоне, како би их на тај начин присилио да смање цене хлебу.

Али персиски пекари ствар су схватили другачије. Они су половину жита које им је продао Шериден продали по невероватној цени на црној берзи. Шериден се није сматрао побеђеним. Основао је државне пекаре.

Професор Лутер Винсор, пољопривредни саветодавац, обилази земљу саветујући сељаке да наводњавају земљиште.

Пуковник Лимен Тимерман, бивши авијатичар из прошлог светског рата, који је пре неколико година спровео велике промене у чикашкој полицији, добио је задатак да организује полицију у Техерану, престоници Рерсије.

Пуковник Норман Шварцкопф, бивши интендант државне полиције у Њу Џерсију, добио је за задатак да побољша персиску полицију и да организује жандармерију. Он је некада водио истрагу по отмици Линдбергговог сина.

Пуковник Абрахам Нојвирт је саветник за питање народног здравља.

Генерал-мајор Кларенс Ридли је војни саветодавац.

И најзад д-р Артур Честер Нилспо је добио за задатак да даје савете по финансиским питањима.

Задатак њихов је тежак. Персија је богата, а Персијанци сиромашни. Главни извор богатства Персије је петролеј, али његове изворе експлоатише Англо-Иранијен Компени...

Међународни конгрес астронома у Стокхолму бави се питањем пропасти света

20 или 90 милиона година...

У Стокхолму се одржава међународни конгрес астронома. Једна од најважнијих тачака овог конгреса је утврђивање датума краја света.

Као на свима међународним конференцијама астрономи се нису сложили. Ни у погледу датума ни у погледу услова. Неки научници сматрају да ће крај света бити кроз 20 милиона година. Други пак сматрају да ће дотле протећи више времена, но сви се у једном слажу: да ће крај света наступити у размоку од 20 до 90 милиона година.

Једни тврде да се звезде мало по мало распадају и да ће бити претворене у васионску прашину, други тврде да ће Сунце експлодирати као бомба. Његови делови брзином од 6000 километара у секунди и са температуром од 45.000 степени стићи ће на Земљу пет часова после светлосне експлозије.

Мање поетични од ових астронома своде крај света на, што би обични људи рекли, саобраћајну несрећу. Сунце и његове планете лете брзином од 20 километара у правцу констелације Херкула. Када дође до судара ниједан јутарњи или вечерњи лист неће моћи да изда специјално издање о овом сензационалном догађају...

То је штета, јер како је описао један од астронома, они који буду имали могућности да још живе на земљи присуствоваће призору неупоредиве величанствености...

Борба човека са биљком-људождером

Узбудљив доживљај једног америчког пуковника у Бразилији

Недавно се вратио кући из Северне Бразилије Ц. Ј. Спет, амерички пуковник, који је у »Сатурдеј Ивнинг Посту« описао једну своју узбудљиву авантуру. Ради се, наиме, о биљкама људождерима.

»Увек се говорило — каже Спет — да је смешно ако неко тврди да се биљке месождери хране само ситним бубама. Мој случај доказује баш супротно.

Од пристаништа Манаос, у Северној Бразилији, пошао сам у западном правцу, одвојивши се од свога друштва. Када сам зашао дубоко у прашуму одједном сам осетио страховит умор. Мислио сам да је овај крај изузев змија потпуно безопасан. Просто сам ћебе и сместио себи лежај да се одморим на неколико збуновa. Било је већ сасвим мрачно када сам се пробудио од бола. Као да сам био везан са стотину конопаца, нисам могао да се макнем и осећао сам како су ми се ти конопци зарили у месо. При слабој светлости опазио сам да нисам обавијен конопцима већ биљкама. Једна лоза обавила ми је чело и њенте пипци су били већ пресекли кожу... Ове биљне бестије су ми сисале крв...«

Случај који је описао пуковник Спет сада се проучава у Америци. Према његовој изјави он је тек после неколико часова напора успео да се ослободи и собом је понео неколико биљака-људождера. Он је сам признао да се не би могао уопште ослободити због слабости од одливе крви, да се један сат касније пробудио.

—ooo-✱-ooo—

ПРОЦЕС ПРОТИВ »НЕПРИСТОЈНИХ РОДА«

Једна старија дама у данској варошици Алборгу већ дуже времена се много узрујавала због клепетања роде, која се налазила на димњаку суседне куће. По савету свога адвоката, она је решила да против ове несносне роде поднесе суду тужбу, тражећи да се рода и цела њена породица уклони са димњака. Суд, међутим, није усвојио ову тужбу и осудио је претерано осетљиву уседелицу да плати прилично велике судске трошкове.

НАШ СЕЉАК У ПРИЧАМА

ДЕДА-ПАЈА КАО ЗАРОБЉЕНИК

Прошлог светског рата, одмах у почетку, у својој четрдесетпетој години пао је у руско ропство наш познати рибар, сада већ деда-Паја. Код куће му остаде жена, сада већ баба-Даринка, са петоро деце. Прође рат и деда-Паја се врати кући и ту затече све живо, здраво и весело, а кућа неокрњена. Срећан је и једва чека да се од заморног пута одмори. Када су радознале комшије отишле, деда-Паја је вечерао, па отишао на починак. Већ је почео да дрем, кад одједном зачу како га неко тихим гласом зове. Он отвори очи и осети да је баба-Даринка крај њега, па га пита:

— Је л' Пајо, право да ми кажеш, је си л' бијо веран за цело време; да ниси можда с којом погрешијо?

На то се деда-Паја одмах расани па, да би избегао одговор, упита:

— А је л', а да те питам, да ли си ти мени била верна?

— Ију, Пајо, тако ми моје деце била сам ти верна.

Е, сад деда-Паја није имао куд, него истину на среду:

— Па оно знаш, ко бијо сам и нисам...

Баба-Даринка бризну у плач, али он је прекиде и рече:

— Знаш да си ти свему томе крива?

— Ју, Пајо, па како ја, овде у Шанцу, а ти у белом свету, па да сам ти ја крива што си ме преварио! — те поново удари у плач.

— Па ћут' жено, море, ћучеду деца у кући. Ја ћу ти онако шапућући казати како је то било. Стиго ја у Одесу, кад тамо а моја газдарица где сам добијо до радим, иста ко ти. Ја стао па гледим и гледим, па реко: Е, Боже, пљунута моја Даринка, баш тако близу матора и онако, ко касти, персона. Она Рускиња гледи мене, а муж јој је у рату, па ме пита шта ја гледим. А ја нисам мого издржати ни срцу одолети, већ помислих: А, ево место моје Даринке! — па цмок њу и кажем у себи: моју Даринку! И ништ' више.

— А зар баш ништа ниси друго урадијо?

— Та, Даринка, брате, макар да је сада помрчина, ево мећем руку на срце и кажем богами ништ' друго.

— Е, па добро, него дед ти мени све по реду испричоведај како је било.

Иако савладан умором, али у интересу мира у кући, деда-Паја је морао нашироко и надугачко да прича о свом робовању и осталим доживљајима да би тек око поноћи сасвим уморан заспао.

Ј.

МАЈМУН ЧИЈЕ ЈЕ ЛЕЧЕЊЕ СТАЈАЛО 30.000 ПЕНГА

Народни зверињак у Вашингтону забележио је недавно тужну вест: угинуо је Нги, горила, у старости од 6 година, љубимац вашингтонске деце. Мајмун је назебао, добио запаљење плућа и после неколико дана угинуо. Управа зверињака позвала је из Њујорка и Чикага најчувеније ветеринаре, специјалисте за мајмунске болести. Ови су све могуће чинили да спасу животињу која је била толико популарна. Али све је било узалуд. Данима су лекари вештачким кисеоником покушавали да одрже функцију плућа горише Нги, али на крају ни то није помогло. Нги је спадао у једну ретку врсту горила, од којих данас постоји само још мали број примерака у европским и америчким зверињацима. По мишљењу ветеринара, Нги је морао да угине стога што је стигао до максималне границе своје старости, имао је шест година, колико горише могу најдуже да издрже у ропству. Израчунато је да је лечење Нгиа управу зверињака стајало 30.000 пенга.

Укрштене речи

Број 120

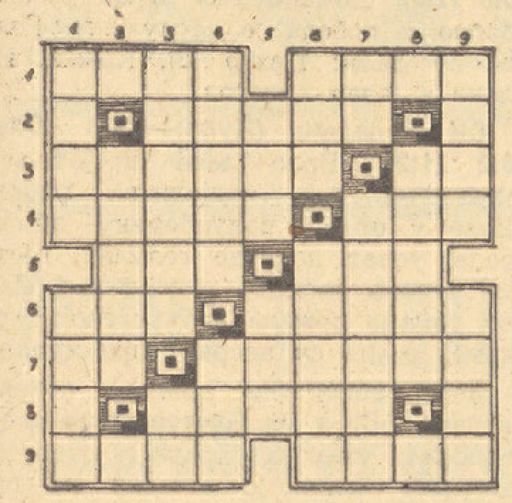

Водоравно: 1) Хришћански знак — пристаниште у Француској. 2) Предлог — прећашње тренутно време (латински, кроз два поља). 3) Британски државник — тако ваче магарац. 4) Алваија — печат. 5) Име спортског клуба — сео (у наречју). 6) Припада нама — део коњске опреме. 7) Зоњ — некадашња српска престоница. 8) Према — домаћа животиња — вокал. 9) Залив у Средоземном Мору — старовековна држава.

Усправно: 1) Црногорско племе (у падежу) — амерички политичар. 2) Сугласник — немачка покрајина — вокал. 3) Рогат (мађарски) — иницијали нашег приповедача. 4) Део кола — пут кроз снег. 5) Смејати (француски) — сат. 6) Немачко ратно пристаниште — сања. 7) Кец — аустријски државник. 8) Сугласник — сви самогласници — вокал. 9) Ваздух — министар Рајха.

РЕШЕЊЕ УКРШТЕНИХ РЕЧИ

Број 119

Водоравно: 1) Оп — са — ко — О(ливер) К(ромвел). 2) Печалбарима. 3) Иран — Дон — Омер. 4) Тун — самар — Иго. 5) Тко — несита. 6) Аматери. 7) Сја — мит — оро. 8) Миш-шатор — ата. 9) Орел — Јон — њем. 11) А(ца) Г(авриловић) — да — А(генција) А(вас) — ор.

Усправно: 1) Опит — мома. 2) Перут — Сириг. 3) Чанг Кај Шек. 4) Сан — с — ома — ш — лед. 5) Ал — дан — а — мај — ла. 6) Б — оме — Тито — а. 7) Ка — нас — е — тон — на. 8) Оро — р — иро — рића. 9) Имитирање. 10) Омега — Отело. 11) Каро — Амор.

ПРИЧА »НОВЕ ПОШТЕ«

ПОЗНО ПРИЗНАЊЕ

Јелена Уколов

»Мили моји!

Пишем ти, али немој да се чудиш. Није ми жеља да у теби поново разбудим већ давно заспалу љубав према мени. Не, не, пишем ти тако у жељи да удовољим тренутном захтеву своје душе. Да ли ћу ти икада послати то писмо, не знам. Моја душа тежи да се потсетим наших лепих и ружних дана, како бих испунила свој садањи празан живот. У своје време рекла сам ти лако, мирне душе: »Збогом!«, па се чак и осмејак појавио на мојим уснама. Ти си мислио да те нисам волела и да ми лако пада тај наш растанак за увек. Знам да сам ти тиме нанела бола, али тако је желела твоја мама. Она ме је преклињала да раскинем са тобом, јер нас сада деле граница, вера па чак и народност, додајући да бих ти покварила целу каријеру. Ти треба да послушаш њен родитељски савет да студираш у иностранству, а да то не пропустиш ради мене, не тражећи запослење пре завршених студија. Ти си ми при опроштају љутито довикнуо да сам похлепна за богатством, а ниси наслутио прави разлог мог удаљивања из твог живота. Сада, кад си већ постигао жељени циљ, кад се налазиш на врхунцу свога живота, сада ти могу рећи све, признати све што ти до сада ниси знао.

Да ли се још сећаш када си једног дана дошао кући и изненадно ме нашао у твојој соби, где сам седела утучена снажним болом, док је твоја мати седела преко пута од мене. Тада сам се бацила у твој загрљај, плакала сам и љубила те. Нежно си ме помиловао по коси и запитао зашто плачем, бришући моје сузне очи. Сећаш ли се да сам ти тада одговорила, да сам заиста срећна што се налазим поред тебе? Ти си се радовао мом изненадном доласку, љубио ми очи и уста и миловао ме. Тада сам плакала, јер сам била свесна да те видим последњи пут, а да још и сада осећам твој загрљај и твоје миловање, знајући да се никада више у животу нећу сусрести са тобом. Да, у тим тренуцима била сам срећна што сам поред тебе, али ми је тешко било сазнање да ћу морати отићи од тебе да би ти могао слободно корачати стазом своје будућности. Сећаш ли се кад смо оног вечера дуго шетали крај реке, био је већ мрак, а небо је било засуто ситним звездицама. Ти си ме држао загрљену око паса и држао ми једну руку, док сам ја ставила главу на твоје раме, што дотле никада нисам чинила.

Сећаш ли се, ти си ме тада питао шта је то са мном, да ће тако чудно понашам и да сам према теби нежна као никада досада. На то сам ти рекла да већ одавно нисам била у твојој близини и једва сам чекала наш данашњи састанак, па ми је тешко што ћу морати опет да одем својим родитељима, не знајући када ћу поново моћи да дођем теби у посету. Ти си ме тада молио да напустим родитеље, да се преселим к вама, да живимо заједно док се не венчамо. И ја сам ти то обећала. Био си сав срећан, много си ми се захваљивао, а мене је срце болело. Знала сам да у тим тренуцима лажем, да ти се никада више нећу вратити, теби, кога сам више волела него свој живот. Јасно ми је било да ће ми живот бити тежак без тебе, без твојих речи, без твог миловања, али мени је тада пред очима лебдела само твоја будућност. Ето, како је живот био окрутан и свиреп према нама!

Кад сам ти најзад при растанку наговестила да одлазим да се удам за богатог рентијера, старог суседа, који ће бити у стању да ми пружи сва задовољства у животу, ти си се згрозио и рекао ми многе увредљиве речи. Нагло сам се окренула да не бих заплакала и хитро ускочила у воз. Стала сам поред прозора да те још једном видим, али ти се, нажалост, већ ниси налазио на перону. Моји живци су тада већ сасвим попустили и нисам могла да се уздржим, а да гласно не заплачем пред сапутницима. Јецала сам горко, а ти ми ниси могао чути да сам те звала.

Од тога доба прошло је много година. Ја се још увек нисам удала, а чула сам да си се ти оженио и да си несрећан са својом женом. Да будем искрена, треба да признам да ме је ова вест обрадовала, а можда ме је баш та вест и потстакла, да ти напишем ово писмо да се оправдам пред тобом. И верујем: разумећем ме, опростићеш ми.

Твоја Светлана«

Хумор

СНАШЛА СЕ

— Ваше се јело осећа на сапун!
— Онда вас молим да ми убудуће дајете и карте за сапун!

АМЕРИЧКА МИЛИОНАРКА УДАЛА СЕ ЗА СВОГ ШОФЕРА

Дорит Теринг, њујоршка милионарка и једна од најелегантнијих жена у Њујорку, удала се недавно за свог шофера Франка Лајтона. Нико није знао где је обављено њихово венчање. Млади пар је после венчања побегао у Калифорнију, не желећи да дају преко јавности никакве изјаве. Најужем кругу Дорит Теринг била је позната ова романтична љубав, али ипак нико није претпостављао да ће се она удати за сиромашног шофера. Ово је већ трећи брак ексцентричне Дорит. Она се први пут удала 1929 за Роберта Лендсона, саветника енглеског посланства у Вашингтону. Годину дана доцније тај брак је разведен. Одмах после тога она се удала за Фреди Теринга са којим се због туче и разних других брачних несугласица развела после дужег живовања у не баш срећном браку. Њени пријатељи и они који је добро познају, не дају добру прогнозу ни овом трећем браку, јер, као што се види, Дорит Лајтон, која у колонији милионара у Миамију игра истакнуту улогу, често мења мужеве...

РОМАН „НОВЕ ПОШТЕ“ 13

Драма у предграђу

Конан Дојл

— Гле, гле! — узвикнула је она изненађено. — Овај брод сигурно би изгубио сва своја једра да је морао да плови кроз овако узани теснац и уз овако јаке таласе!

— Имате право. Верујем да сликар који је ову слику створио никад није видео море. Ова слика приказује »Пенелопу«, која се 14 јуна 1857 огорчено борила са таласима у теснацу Бамка. Десно се налази Суматра, а лево острво Бамка. Ова слика је рађена по усменом опису, али, како сте ви правилно приметили, два доња крила једра су завијена јер је са југоисточне стране дувао жесток циклон. Честитам вам, госпођо, на оштроумности.

— О, и сама сам помало поморац. Ово је залив Фенчел, познајем га. Каква дивна фрегата!

— Дивна? Кажете да је дивна. Ах, госпођо, погодили сте: Алромеда је била једна од најсјајнијих фрегата на којима сам служио!

— Како високе, горде јарболе има и како смело продире кроз море њен кљун. Ова лађа је стварно морала највећом брзином да плови.

Стари морнар трљао је од задовољства руке, а његове су се очи сијале. Поред своје жене и детета највише је обожавао ове старе бродове.

— И мени самој је познат Фенчел, — добацила је леди немарно. — Пре неколико година располагала сам са јахтом од 7 тона. Звала се Беншек. Са њом сам једном пошла право из Фелмаута за Мадеиру.

— Зар ви, госпођо? Са јахтом од 7 тона?

— Да, и да знате, цела посада састојала се из неколико смелих Шкотланђана. О, какво је то дивно путовање било. Две пуне недеље проводили смо на отвореном мору, где није било посета, где нисам добијала новине, ни писма, нисам имала брига, секирација, нисам видела никога и ништа, само узвишену творевину божју: узнемирено море и плаво небо. Многи људи се данас одушевљавају јахањем. И сама волим јахање, али шта је све то према ономе када лака јахта узлети на ивицу запенушеног таласа и са друге стране нагло склизне у дубину? Заиста, не постоји таква колевка, не постоји тако љупка дадиља која би то могла имитирати! А ако стварно постоји сеоба душа, ја бих волела да после своје смрти постанем галеб или нека друга морска птица. Али, видим, ја сам вам већ на терету, адмирале! Збогом!

Старом адмиралу напуниле су се очи сузама од онога што је сада чуо од ове заносне жене. Он није могао да дође до речи и једва је могао да испружи своју кошчату руку и да снажно стегне њену. А кад је госпођа Весмако већ прешла преко половине врта, адмирал је громким гласом узвикнуо са терасе за њом:

— Доћи ћу, наћи ћу се на трибини!

А затим као да се застидео, тихо је пошао у своју собу, загњурио се у »Тајмс«. Ту га је нашла и жена.

— Чула сам да те је посетила госпођа Вегмако и да сте дуго разговарали!

— Дуго. Ја сам уверен да је ова леди веома образована и ведро расположена дама.

— Али једну бубу ипак има женска еманципација, зар не?

— Можда и није то случај. Она има многе аргументе који снажно потврђују њену теорију. А да будем сасвим искрен и ја сам почео сам толико живо да се занимам за ту ствар, да сам од госпође Весмако замолио улазницу за трибину.

ПЕТА ГЛАВА

СТАРА ПРИЧА

Г-ђа Весмако није успела да придобије за своја начела само старог адмирала, већ је пожњела тога дана и друге велике успехе. Успут је позвала две породице из суседства на заједничко тенис игралиште и за време игре потпуно их освојила. Г-ђа Весмако тек што је завршила једну партију, приметила је да Клара Валкер сама седи у углу игралишта. Одмах је бацила свој рекет и похитала према њој. Одувек уздржљива Клара се у почетку веома хладно понашала према њој, али је својим здравим женским инстинктом убрзо дошла до уверења, да се иза по изгледу ове насртљиве и хипермодерне даме крије жена племенитог срца. Она је с осмехом дочекала удовицу, која је заузела место поред ње.

Наставиће се.

Данас

Среда, 9 јун.

Св. мученик Терапонт. Колумбан, Прим.

✱

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ

Апотека Ненадовић, Мусолини улица 12. Телефон: 23—95.

Апотека Ралетић, II Какоци Ференц улица 2. Телефон: 21—00.

✱

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЛИ

Рођени: 2 мушка и 3 женска детета.

Венчања: није било.

Умрли: уд. Меолиц Гизела рођ. Холцман, фабричка радница, 44 године; Ваго Андраш, гостионичар, 69 година.

✱

РАДИО

9 јун 1943.

БУДАПЕШТА. 7.00: Јутарња музика ● **10.15:** Забавна музика ● **11.25:** Војна музика ● **14.00:** Пренос из Сомбатхеља ● **15.50:** Песме из филмова ● **20.05:** Пренос италијанског радио-програма ● **23.00:** Музика за игру.

✱

МЕЂУНАРОДНИ ИЗВЕШТАЈ О ВОДОСТАЈУ

7 јун.

Дунав: Комаром 346 (—14), Будапешт 428 (+2), Пакш 424 (+28), Баја 502 (+30), Мохач 520 (+24), Бездан 551 (+20), Гомбош 463 (+12), Ујвидек 515 (+6).

Драва: Барч 125 (—34).

Тиса: Вашарошнамењ 227 (—13), Токај 228 (—8), Тисафиред 220 (—22), Чонград 337 (—7), Сегед 445 (—3), Тител 412 (+10).

✱

ОДЛАЗАК И ДОЛАЗАК ВОЗОВА

За Будапешту: 4.31 (путнички, а од Сабадке брзи), **15.07** (брзи моторни), 20.20.

За Сабадку: 4.31, **8.14** (убрзани моторни, веза за Зомбор), 13.25 (само до Сабадке), 20.22.

За Зомбор: 3.06, 9.55, 13.30 (директан за Паланку), 17.40.

За Обече, Зенту, Сегед: 5.05, **13.50** (само до Обечеја), 16.20.

За Тител: 6.12, 12.12, 20.12.

Из Будапеште: 11.27, 17.25, **22.53.**

Из Сабадке: (локални возови) 7.20, **18.13** (брзи моторни од Зомбора преко Сабадке).

Из Зомбора: 7.40, 9.18 (директан из Паланке—Гомбоша), 13.10, 20.00.

Из Сегеда—Зенте—Обечеја: 7.16 (из Обечеја), 9.46, 20.05.

Из Титела: 6.01, 11.38, 17.14.

СКЛ (Окер)—СК ОМЛАДИНА (Бечеј) 6:1 (3:1)

На Спасов-дан у Океру је гостовала Ск Омладина из Бечеја, која је претрпела велики пораз. Гости у првим минутима постижу вођство, али се домаћи ослобађају притиска и успешно савлађују противника. Јаким пуцањем истакао се Малешев, Черевицки, Гајицки и Ковачевић. Судија г. Рогинер, добар.

●●●

ОСК (Осивац)—СКЛ (Пачер) 2:0 (1:0)

На Спасов-дан одиграна је у Осивцу пријатељска утакмица у којој су домаћи сигурно однели победу. У првом полувремену због неефикасности навале домаћи постижу свега један гол преко Ђурчића, иако се игра стално на противничкој страни. У другом полувремену гости се ослобађају притиска, али им је навала неодлучна. Домаћи то искоришћују и Браја повисује резултат на 2:0. Као целина домаћи су били врло слаби изузев Ичиног, Мађаревог II и Ђурчића. Код гостију истакла се одбрана, Мишкулин и десно крило Сирома.

СПОРТ

Велики пораз Сивчана у Стапару

СКЛ (Стапар)—ОСК (Осивац) 5:1 (3:0)

У недељу је у Стапару домаћи СКЛ сигурно победио ОСК у реванш утакмици. За ову утакмицу играчи домаћег Ск. Левенте су се нарочито спремили да би оправдали пораз који су претрпели пре извесног времена у Осивцу, где су и поред добре игре изгубили због неспремности свога голмана Трњаковог. Овог пута на голу се налазио одличан голман бившег САШК-а Јован Поповић, који је својим присуством унео међу играче више самопоуздања и воље за игру. Цео тим Левенте играо је одлично. Све линије функционисале су као сат, а нарочито навала која је своје лепе комбинације крунисала головима.

Утакмица је за сво време била занимљива и жива, те је личила на праву првенствену борбу. Домаћи су већ од самог почетка наваљивали на гол гостију, али су гости одлично бранили па чак прелазили и у противнападе. Игра је равноправна, и тек када Будимац у 25 минуту постиже први гол гости се збуњују и почињу да греше, а домаћи све више наваљују и држе игру у својим рукама све до краја утакмице. Гости су се приказали као одлични фудбалери, са лепом скупном игром, али су ипак подлегли разиграном тиму Ск. Левенте. Код гостију су се нарочито истакли: голман, центар-халф Ј. Маглић, и оба крила, а домаће је све вредно похвалити, а нарочито голмана Поповића, који је извео неколико бравура, затим бекове Мићу и Рада; у халф линији Мрђеновог из одличног Јанчурића, те десну полутку Катанића „Коле", којем овог пута није баш ишло од руке.

За госте голове су дали: центар Ичин, а за домаће: Будимац (2), Марковић (2) и Катанић. Публике у рекордном броју.

Судија г. С. Ивков био је одличан и водио је утакмицу на обострано задовољство. Важно је напоменути да је уласком у тим неколико старих играча Стапар добио одличан тим. У тиму играју најбољи играчи бившег САШК-а и Олимпика. За ово су заслужни г. Хајду, учитељ и г. Бери Иван, бележник, који су успели да створе у Стапару тим који ће се моћи супротставити и најјачим тимовима Бачке.

●●●

НСК (Надаљ)—БАК (Бачфелдвар) 3:2 (0:1)

По врло лепом времену одиграна је ова узбудљива пријатељска утакмица у Бачфелдвару. У почетку БАК, због неспоразума бекова, постиже вођство. НСК и поред тога шаље лопте на гол домаћих, али без резултата. Пред крај првог полувремена популарни Апа одлично пуца, али поред гола. Чим је почело друго полувреме, Апа у лепој комбинацији са Радовановим, прошавши целу одбрану, даје гол под саму пречку. Ускоро Мажић даје други гол. Домаћи се бране, али Мажић даје и трећи гол. После овог домаћи пуцају једанаестерац и лепим пасом снижују резултат на 3:2. Судија одличан.

●●●

ТШЕ (Топоља)—СК БОЧКАИ 5:1 (2:0)
ТШЕ (Топоља)—Ск Левенте 2:0 (1:0)

На Спасов-дан у Тополи су одигране две пријатељске утакмице. У главној утакмици победио је домаћи тим појачан са 3 нова играча, док је гост играо без Миловановог II, Бертока и Шларба. Према игри резултат је превисок, јер су гости играли врло добро, али нису имали среће, а голман им је слабо бранио и крив је за три гола. Гости су у целини били добри, док су код домаћих само појединци играли добро. Код гостију истакли су се: Радић, Карољи, Шипак, Милованов I, а млади Ракић је играч од велике будућности.

У предигри ТШЕ победио је Левенте са 2:0.

●●●

СК ДЕЛВИДЕК—СК ВИЛАМ 2:0 (1:0)

У недељу је на игралишту Ск Делвидека пред лепим бројем гледалаца одиграна пријатељска утакмица. За ову утакмицу владало је велико интересовање, јер су оба тима до сада постигли одличне резултате. И овом приликом Ск Делвидек је дао одличну игру и заслужено је победио Ск Вилама. Ск Вилам дао је врло добру игру, а нарочито је била добра ужа одбрана у којој је голман Арваи одбранио неколико сигурних голова. Оба гола дао је Брзак.

У недељу, на први дан Духова, Ск Делвидек игра пријатељску утакмицу на свом терену против одличног Ск Левенте из Титела

СКЛ (Пачер)—СКЛ (Кањмар) 5:2 (3:0)

У недељу је у Пачеру одиграна последња утакмица за Левенте првенство. Овом приликом су Пачерци имали за противника једног од најбољих клубова ове групе, који су победили првака групе из Шандора. Домаћи су потпуно заслужено победили, док се за госте не може рећи да су играли подређену улогу, нарочито су опасни били пред голом. Голове за домаће су дали: Мишкулин и Грубанов по 2, и Додоњ, а за госте Тенер и аутогол.

Код домаћих сви су играли добро, нарочито Мишкулин у игри главом. Судио је добро г. Чапо из Сабадке.

●●●

СТК (Сегед)—СК КИЋЕ (Жабља) 4:1 (1:1)

За гостовање II-разредног питања из Сегеда владало је велико интересовање. У почетку игра је лепа и жива. Фор гостију показао је врло добру игру, али и голман домаћих одлично је бранио. У 13 минуту лева спојка гостију из непосредне близине даје први гол. Изједначење се стално очекује. Међутим, Колтер, лево крило домаћих, упропашћује пред голом три зреле шансе, и тек у 44 минуту Костић изједначује. У другом полувремену гости су апсолутно бољи и за непуних 30 минута дају три гола. Победа је заслужена, а домаћи да нису имали на голу одличног Капића извукли би двоцифрен пораз. Поразу су криви сем играча и они који су рђаво саставили тим. Судија добар.

ТРАЖИ СЕ ПРОТИВНИК...

Ск Левенте из Тиндереша тражи противника за први и други дан Духова, тј. за 13 и 14 јуни. Понуде слати на адресу: Стеван Ковачевић, Тиндереш.

Ск Омладина, Кула, тражи противника за недељу, 13 јуна, у Кули или на страни. Клубови нека се обрате на адресу: Милан Шовљански, Кула, Андраши ут 9.

Из Бачке

СШК (Бачујфалу) — Ск Лилиомош 5:0 (2:0). Домаћи тим играо је врло добро и победа је заслужена. Голове су дали: Цехар (2), Крижа, Валент и један аутогол.

СК Омладина (Кула)—СКЛ (Окер) 3:2 (1:2). Врло лепа пријатељска утакмица два подједнака ривала. Иако у првом полувремену домаћи воде, услед повреде голмана, гостима успева да даду водећи гол. Иако су домаћи држали игру у својим рукама, имали су несрећу при пуцању.

Због неспортског држања понеких играча БСК-а из Бачтовароша као и извесних чланова управе г. Иван Мутибарић поднео је оставку на свој секретарски положај, не желећи да буде у друштву таквих »спортиста«.

СКЛ (Обече)—СКЛ (Кишхеђеш) 7:2 (1:2). Првенствена утакмица одиграна у Кишхеђешу. Голове су дали: Машић (3), Шларб (2), Савић и аутогол.

СКЛ (Параг)—СКЛ (Силбач) 2:5 (1:3). Пријатељска утакмица одиграна у Парагама. Гости су сигурно победили. Млади домаћи тим без тренинга и кондиције морао је подлећи противнику.

Објава

Обавештавам потрошачку публику, да ће ми ускоро приспети већа количина (шлеп роба) меканог дрвета (огревно дрво) за које прибележбе већ сада примам.

ТАЛОШИ ЂЕРЂ
трговац огревног материјала
Лиман ул. 2 Тел. 31—03. 1441

МАЛИ ОГЛАСИ

стају до 10 речи 1.50 п., свака даља реч 10 ф. — За оне, који траже службу 50% јевтиније.

—o—

КУПОВИНА

КУПИО БИХ ЂУРЧИЈСКУ ШИВАЋУ МАШИНУ. Писати на адресу: **Лабат Стеван Сингер, Петрец.** 1442

ПРОДАЈА

НА ПРОДАЈУ вршаћа гарнитура Gasse 12/20, МАВ, дреш 54 са прибором. **Иштван Прикадиновић, Бајмок.**

ДВЕ ШИВАЋЕ МАШИНЕ: 1 нова Сингер-кабинет, 1 Рингшиф употребљена продају се. Упитати: **Лабат Стеван Сингер, Петрец.** 1443

НОВА ИСПРАВНА ЕЛОЗИРАНА ОРАНИЈА на продају. Татра ул. 34. 1444

РАЗНО

ШАЦА ЈОВАНОВИЋ, бивши трговац из Тополе, нека се хитно јави **Сави Жижићу** из Пачира ради важног саопштења. 1445

Одговорни уредник и издавач:
ВОЈИСЛАВ МАТИЋ

Ротациона штампа: „Уранија", штампарски завод и издавачко подузеће (власник Јован Келемен) за штампарију одговара Јосип Франк, II Ракоци Ференц ул. 50.

Рукописи се не враћају